

публикувания в сп. „Мисъл“ цикъл „В тъмнината“ (1905, кн. 10), задал характерния за „Безсъници“ антистетичен модел. Едно откритие, което не би могло да претендира за дълбочина, ако не бях попаднала и на красноречивата аналогия в композирането на Т.-Траяновия цикъл „Regina mortua“, също от 1905, предхождащ Яворовата публикация с няколко месеца и публикуван в „Художник“ (1905-6, кн. 3-4). Така предубежденията ми към Яворов се разпиляваха в ред значещи дреболии и диренията ми оттук нататък заплашваха да прераснат в страсти по детайла. Вглеждането в Яворовите цикли, постоянноменящи границите си, наведе на много важното питане или поне на категоричното разколебаване на тезата за *манифестната стойност* на „Песен“-та. Катарзисното Яворово отърсване от „старите слова“ ненадейно се оказа игра, а съдбовният текст – яростно пародирани (макар това никога, никъде да не е било изтъквано от поета) от един не чак дотам впечатляващ, и то възникнал година преди „Песен“-та текст.

Освобождението от старото бе само привидно, бе манифестирано, но дали се бе случило? Препрочитайки статията на Ив. Ст. Андрейчин „Морис Метерлинк и декадентството в нашата литература“, открих едно любопитно прозрение: „у декадентите и символистите новото не е в онова, което ни говорят, а в начина, по който ни говорят за това непознато ново“. Въобще, понятието „ново“ за Андрейчин е подчертано амбивалентно: „И ако много време считаха тези „нови хора“ в литературата за лъжци и шарлатани, то е сѐ заради този темен тъмен език.“ По-късно, в процеса на работата си, трябваше да откроя как „тъмните слова“ проблематизират обговарянето на Яворов от критиката, но също и как *тъмнотата*, определена от самия Яворов като „тъмнота на мисълта“, съхранява независимостта на словото му или, казано във фукоянски ключ – как поетическата функция *Яворов* се изплъзва от наложения ѝ естетически надзор, успявайки многократно да надхвърли отреденото ѝ поле за изява. Това, че обговарянето на Яворова-